

Verohallinnolle

Lausunto luonnoksesta Verohallinnon ohjeeksi *Asiakasetujen verotus* (diaarinumero VH/5383/00.01.00/2025)

Verohallinto on pyytänyt Suomen Veroasiantuntijat ry:ltä (SVA) lausuntoa 11.11.2025 päivätystä luonnoksesta Verohallinnon ohjeeksi *Asiakasetujen verotus* (diaarinumero VH/5383/00.01.00/2025). Ohje korvaa Verohallinnon ohjeen *Bonusten verotus* (diaarinumero VH/1792/00.01.00/2019, antopäivä 16.9.2019).

SVA kiittää mahdollisuudesta lausua ohjeluonnoksesta ja esittää Verohallinnolle lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

1.

Säännös luottojen, talletusten ja sijoitusten perusteella kertyvien asiakasetujen veronalaisuudesta

Keskeinen voimassa olevaan ohjeeseen tehtävä muutos on 1.1.2026 voimaan tulevan tuloverolain (TVL) 53 c §:n sisällyttäminen ohjeeseen. Kyseisellä säännöksellä säädetään luottojen, talletusten ja sijoitusten perusteella kertyvien asiakasetujen veronalaisuudesta tietyissä tilanteissa.

TVL:n yleisten säännösten perusteella esimerkiksi ostohyvityksenä, bonuksena tai kulutusosuuskunnan ostojen perusteella jakamana hyvityksenä saatuja etuja on pidetty verovapaina jälkikäteinä alennuksina. Kun edut perustuvat tyypillisesti vähennyskeltvottomiin elantomenoihin, ei niistä saatuja alennuksia pidetä veronalaisena tulona.

Luottojen, säästöjen, sijoituksien, vakuutuksien ja muiden vastaavien erien perusteella kertyvät hyvitykset on oikeuskäytännössä katsottu veronalaisiksi kahdessa tilanteessa eli ensinnäkin silloin, kun ne on saatu rahana tai siihen rinnastuvana suorituksena. Toiseksi ne on katsottu veronalaisiksi myös hyvityksen saamiseen liittyvän valinnanmahdollisuuden vuoksi. Voimaantuleva TVL 53 c § laajentaa näiden hyvitysten veronalaisuutta.

TVL 53 c §:n 1 momentin mukaan asiakasbonus, -hyvitys, alennus tai muu vastaava asiakkuuteen perustuva rahanarvoinen etu on luonnollisen henkilön ja kuolinpesän veronalaista pääomatuloa on, jos etu kertyy tai muodostuu yksityistalouden luottojen, talletusten, sijoitusten, sijoitusvakuutusten, vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tai kapitalisaatiosopimusten määrän tai arvon perusteella.

Säännöksen 2 momentissa on säädetty poikkeuksesta veronalaisuudesta eli veronalaista ei kuitenkaan ole etu, joka käytetään tai se kohdistuu 1 momentissa mainittuihin eriin liittyviin palveluihin, palvelumaksuihin tai luoton korkoihin, kun etua ei makseta rahana tai siihen verrattavalla tavalla eikä asiakas voi vaikuttaa edun käyttökohteeseen.

Uudella säännöksellä veronalaisiksi siis säädetään luottojen, talletusten ja sijoitusten perusteella kertyvät asiakasedut silloin, kun ne kertyvät arvon tai määrän perusteella ja ne joko käytetään

muuhun kuin luottojen, talletusten ja sijoitusten perusteella liittyviin palveluihin, maksuihin ja korkoihin tai maksetaan rahana tai siihen verrattavalla tavalla.

2.

Ohjeluonnosta on korjattava, sillä TVL 53 c §:n säännöksestä syntyy sen sisältöä vastaamaton kuva

Ohjeluonnosta on korjattava ennen sen julkaisemista, sillä ohjeluonnoksesta syntyy TVL 53 c §:n sisältöä vastaamaton kuva asiakasetujen veronalaisuudesta. Tämä johtuu erityisesti siitä, että ohjeen jaottelu kohtiin 3.2 ja 3.3 on epäjohtonsuuntainen.

Ohjeluonnoksen kohdassa 3.2 käsitellään sitä, mitkä edut ovat veronalaisia TVL 53 c §:n 1 momentissa ilmaistun pääsäännön mukaan. Kohdassa on esimerkki 5, jossa vaikuttaa selvältä, että veronalaiseksi mainittu etu olisi kuitenkin verovapaa 2 momentin poikkeuksen perusteella. Tätä ei mainita esimerkissä.

Ohjeluonnoksen kohdassa 3.3 taas käsitellään sitä, mitkä edut ovat TVL 53 c §:n 1 momentista poiketen 2 momentin perusteella verovapaita. Silti kohdassa kuvataan etuja, joiden verovapaus ei perustu 2 momentin poikkeukseen, vaan jo siihen 1 momentin pääsääntöön, että veronalaisia ovat ainoastaan määrän tai arvon perusteella määräytyvät edut.

Ohjeluonnoksen kohdassa 3.2 veronalaisina kuvattavat edut, jotka ovat verovapaita TVL 53 c §:n 2 momentin perusteella

Ohjeluonnoksen esimerkissä 5 verovelvollisen mainitaan saavan veronalaista pääomatuloa, kun asuntolainan korkomarginaaliin vaikuttaa pitkäaikainen asiakassuhde ja pankissa oleva sijoitusvarallisuus. Kuvatussa tilanteessa vaikuttaa kuitenkin selvältä, että kyse on TVL 53 c §:n 2 momentin perusteella verovapaasta tulosta. Vaikka korkomarginaalin alennuksen katsottaisiin kertyvän sijoitusten määrän perusteella ja olevan siten TVL 53 c §:n 1 momentin mukaan veronalaista tuloa, kohdistuu alennus 1 momentissa mainittuun erään (luotot). Siten kyse on 2 momentin mukaan verovapaasta edusta, kun esimerkin kuvauksen perusteella verovelvollisella ei myöskään ole valinnanmahdollisuutta edun suhteen.

Esimerkki 5 on ongelmallinen myös muilla tavoin. Kuvatussa tilanteessa verovelvollisen pankki vastaa tarjoukseen, kun verovelvollinen on hakenut kilpailevan asuntolainatarjouksen toisesta pankista. Voidaan perustellusti katsoa, että alennus johtuu kilpailevaan tarjoukseen vastaamisesta ja eikä sijoitusvarallisuudesta. Esimerkin perusteella TVL 53 c §:n soveltaminen vaikuttaa ylipäättään täysin mahdottomalta.

Esimerkissä pankin sisäinen ohje sallii esimerkkitalanteessa marginaalin laskemisen, kun asiakkaalla on 500 000 euron sijoitusvarallisuus. Kyse olisi siten sisäisen ohjeen perusteella määrän tai arvon perusteella kertyvästä edusta ja alennus olisi veronalaista tuloa. Pankin sisäinen ohje tuskin on verovelvollisen tiedossa, eikä verovelvollisella siten olisi mahdollisuutta tietää saavansa veronalaista tuloa. Verovelvollinen joutuisi valitessaan eri pankkien tarjousten välillä pohtimaan, missä tarjouksista hänelle mahdollisesti muodostuisi veronalaista tuloa.

Esimerkin perusteella voi myös syntyä vaikutelma, että pitkään asiakassuhteeseen perustuva etu olisi veronalaista. Näin ei kuitenkaan ole, vaan ollakseen veronalainen tulee TVL 53 §:n 1 momentin mukaan etu muodostua arvon tai määrän perusteella. Huomioiden verolainsäädännössä keskeisen legaliteettiperiaatteen, on selvää, ettei veronalaisuus voi perustua pitkään asiakassuhteeseen, kun sitä ei ole TVL 53 c §:ssä erikseen säädetty. Mainittakoon, ettei myöskään hallituksen esityksessä millään tavalla indikoida, että TVL 53 §:n säännöstä voitaisiin soveltaa laajentavasti.

Ohjeluonnoksen kohdassa 3.3 kuvattavat asiakasedut, joiden verovapaus perustuu TVL 53 c §:n 1 momentin pääsääntöön

Ohjeen kohdassa 3.3 käsitellään TVL 53 c §:n 2 momentin poikkeusta asiakasetujen veronalaisuudesta. Kohdassa kuvataan keskittämisalennuksia, tietyille asiakasryhmälle myönnettäviä etuja ja pelkästään omistajuuteen perustuvia etuja. Kyse on siis muista kuin määrän tai arvon perusteella määräytyvistä eduista. Siten jo TVL 53 c §:n 1 momentin perusteella kyseiset edut olisivat verovapaita.

Kohdassa 3.3 esitetään myös esimerkit 7 ja 8, joissa edut eivät perustu määrään tai arvoon, eivätkä ne siten olisi TVL 53 c §:n 1 momentin pääsäännön mukaan veronalaisia. Alennus nostopalkkiosta tai tilinhoitomaksujen perimättömyys eivät ole sijoitusten tai luottojen määrän tai arvon perusteella kertyviä etuja, mitä niiden veronalaisuus edellyttäisi.

3.

Lopuksi

Tuloverolain yleisten säännösten perusteella vähennyskelvottomien elantomenojen perusteella saatuja hyvityksiä ei pidetä veronalaisena tulona. TVL 53 c §:ssä säädetään tämän periaatteen vastaisesti veronalaisiksi esimerkiksi sellaiset hyvitykset, jotka kertyvät oman asunnon hankintaa varten otetun asuntolainan perusteella. Asuntolainan hoitokulut ja korot ovat elantomenoja ja täysin vähennyskelvottomia. On selvää, että tällaista TVL:n yleisistä periaatteista poikkeavaa säännöstä tulee tulkita supistavasti ja tämän tulee heijastua myös Verohallinnon ohjeessa.

Helsingissä 28. päivänä marraskuuta 2025

Suomen Veroasiantuntijat ry

Heikki Wahlroos

Hallituksen puheenjohtaja

Heikki Vesikansa

Yhdistyksen hallituksen jäsen